

na ktem vsak dar prijetin duh zadobi; zakaj vse, kar je s tvojim duham in čutilam darovano ali storjeno, je Bogu in ljudem dopadljivo. — Primeril te bom kraljevemu znamnju, ktero vsako reč, ki je z njim previdena, h kraljevi velavnosti povzdigne; tudi en kozarec merzle vode, s tvojim duham podan, bo pred kraljam velavnost imel. — Primeril te bom dalje, če tvoje lepote po samim pregledujem, nar lepšemu vertu, kjer čiste lilije rasejo; zakaj ti visokost človeške nature spoznaš in poštuješ, in zatorej nečistost studiš, in le čiste zakone ljubiš. — Primeril te bom milimu varhu sirot in vdov; zakaj ti se potegneš za sirote, in braniš zapušeno vdovo. — Primeril te bom resničnemu očetu ubogih, kteri svojo milošnjo že v življenju deli, in ne le po smerti, kjer jo nič več vzivati nemore. — Primeril te bom širokemu sercu plemenitniga ljudoljuba, pri ktem rewež na posodbo iše: pri sedem drugih je že bil, pa nikjer ni milosti najdel; k njemu pride, — in se od veselja joka. — Primeril te bom milimu zdravniku na vojsknim borišu, kteri vojake, ki so v boju padli, domače in ptuje — cel dan ljubeznivo obvezuje in prenaša, in se nevtrudi, dokler ga noč k počitku ne primora. — Primeril te bom dalej sladki čbelici, ktera v zeliših in cvetlicah le med iše, strup pa, če bi kteri notri bil, pajkam prepustí; zakaj od vših ti le dobro misliš, in torej vse na dobro zlagas, dokler koli moreš. — Primeril te bom razgernjenimu plajšu zvestiga tovarša, s ktem on blode drugih, ki jih tajiti nemore, z gosto temo pokrije, in jih nobenemu ne odkrije, zunej temu kteri jih poboljšati zamore. — Primeril te bom pridnemu in tihimu delavcu v svojim poklicu, kteri le na se in na svoje delo paznost ima, in ne gleda na uro, kader drugi prepozno pridejo, ktem ni on za čuvaja postavljen. — Primeril te bom skrivnemu vonu (duhu), po ktem se pravi prijatel od golusviga razloči. — Primeril te bom ljubijoči materi, ktera svojiga otroka tépe, de bi ga zmodrila, in boljšiga naredila. — Primeril te bom modrimu vinogradniku, kteri svoje terte obrezuje, de bi obilniši rodile; zakaj tvoja dobrotljiva roka nam dostikrat terpljenje pošilja, de bi našo krepost vterdila, in rodovitni storila. — Tode primeril te bom tudi natankni rajtingi, ktera ima nezmotlivim pregleдовavcu podana biti, in ktera, če tudi le pomanjkanje ene same številke, ali ene same enote ima, cela kakor neresnična zaveržena biti mora: takó tudi ta, kteri tvoje kraljevo čutilo v svojim sercu nosi, vse čednosti nad sabo imeti mora; in če mu tudi le ene same zmednjih manjka, ali če tudi le eniga samiga zmed svojih bratov sovraži: pokaže, de ti v njegovim sercu ne kraljuješ, in de so vse njegove čednosti le videzne in golusive, in potem takim vsa njegova krepost neresnična.

Tukej je govornik zopet nemalo premolknil — sramožljivo v tla pogledal — ter vnovič svoje oči h kraljici povzdignil, in rekel: Če so vse leté podobe le slabe sence od velikosti tvoje dušne lepote: kje bom prilike najdel, s kterimi bi zamogel po vrednim srečo in blagost popisovati, s ktero ti svoje zveste kraljevnane obdaruješ! — Tode nobeden naj ne iše, kar upati ne more, de bi najdel. — Le slabe besede so cloveškemu jeziku

pripušene. — — Torej, primeril te bom, če po prostim spoznanju tvojo oblažlivost premisljujem, milimu spomladanskemu soncu, ktero vsem stvarem gib in življenje, in rast in veselje dodeli. — Primeril te bom južni deželi, kjer palme in oljke cvetejo; zakaj pod tvojo krono mir in edinost in zadovoljnosc prebiva. — Primeril te bom čudodelnemu sladinstu (gvircu), ktero tudi suhimu kóscu kruha, nar prijetniši slad dodeli. — Primeril te bom slamnati bajti, ktero, če ti notri stópiš, v kraljevo poslopje spremeniš. — Primeril te bom milimu gospodarju, od čigar vsmiljenja se njegova živina debelí; kader je njegov konj žejín, ga potaplaje zberzdá, in se k njemu nakloni, de mu piti da. — Primeril te bom krotkemu jagetu, s ktem lev skupej prebiva; pozabil je svojiga gojzda in svoje divjote, in pri tebi svoje dni ostati hoče. — Primeril te bom tolaživnemu angelu, kteri terpeče obiskuje; lahke in kratke so bolečine na postelji, zraven ktere ti sediš. — Primeril te bom mili zvezdi, ktera se tam zgorej zasvéti, kader se tukej spodej zamračí. — Primeril te bom zadnji veliki noči na zemlji, kjer boš ti vse svoje zveste kraljevnane zbudila, in k večni aleluji povabila. — Primeril te bom pervi hčeri stvarnika, ktero si je v to izvolil, de bi hrabram in vitezam njegoviga kraljestva, kader po zmagì domu pridejo, bliskajoče zvezde na persi pripenjala, in zlate vence na njih glave postavljalá. — Pa kaj! — ali hčeri le primerjal te bom? — Več si, — in viši je tvoj rod! — Zakaj stvarniku samimu si enaka, in on sam s tvojim imenam imenovan biti hoče (I. Jan. 4, 8.). Zatorej — primeril te bom, kar je nar popolniši podoba tvoja, primeril te bom kraljici nebes in zemlje: zakaj vekomej si bila, in vekomej ostaneš; tvoja kraljeva roka je veličastne nebesa vstvarila, in tvoja milost je zemljo osnovala; ti si, ktera nebesa lepotiš, in že tudi zemljo v raj spremeniš! — — Oh! poznal te je Nekdo, kteri je od tam prišel, kjer ti v svoji slavi prebivaš, in zato te nam je po svoji neizmerjeni ljubezni za kraljico, in zapoved, tebi služiti in tebe iskat, v edino (Rimlj. 13, 8.) in kraljevo (Jak. 2, 8.) zapoved dal.

Prof. — r.

Vganjka serbskiga naroda.

Dva očeta in dva sinova so kosili in so med seboj štiri cele hlebce razdelili takó, de je vsak eniga celiga dobil, in de je še en cel ostal. Vprašanje: kakó je to mogo biti?

Današnjimu listu je perložen list Nr. 10 perdjan.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	26. Maliser-pana.	gold. kr.	21. Maliser-pana.	gold. kr.
1 mernik Pšenice domače.....	1	18	1	27
1 » » banaške....	1	20	1	25
1 » Turšice.....	1	2	1	5
1 » Soršice.....	—	—	1	6
1 » Rèzi	1	—	1	6
1 » Ječmena	—	45	—	54
1 » Prosa	1	—	1	10
1 » Ajde	—	52	—	54
1 » Ovsu	—	—	—	40

PERLOSHEN LIST № 10,

h 31. listu kmetijskih in rokodélskih Noviz.

1845.

Kdor sheli, kako osnanilo v perloshenim listu natisniti in Novizam perdjati, plazha sa *vsako verstizo* 3 kr., zhe osnanilo le *enkrat* natisniti da; *dvakrat* 4 kr. in *trikrat* pa 5 kr.

(26.)

O s n a n i l o.

(1)

Ravno sdaj je pri meni na svetlo prishla:

VELIKA PRATIKA, sa leto 1846,

na svetlo dana od z. k. kmetijske drushbe.

Zena 6 krajzarjev.

Lanjska velika praktika je bila kmetam takó vshezh, de se je njena hvala na enkrat po vseh slovenskih deshelah rasglafila. Letashnja jím bo pa morde she bolj dopadla, kér je popravljena in pomnoshena, kar je le mogozhe bilo. Vsak she takó majhin prostorzhek je napolnjen s koristnimi poduki ali pa s kratkozhasnimi rezhmi. Kér bo pa *sapopadek* letashnje praktike nashim bravzam nar bolj rasodel, kakshna de je, jím damo tukaj *kasalo* vseh rezhí, ktere se v nji najdejo.

Pervizh sagledamo *pratiko* s lizhnimi podobami svetnikov in navadnimi perstavki sa vsek mesez. Vsakimu meszu ste *dve* vganjki pridjane, takó de jih je letaš vseh skupej 24. Rasun tega je tudi *merknjenje sonza* v tem letu in *spreminj* lune v vsakim meszu osnanjen.

Kar bo mende vsem, ki si bodo imenovano praktiko kupili, prav po volji, je pa to, de so na dveh listih sv. *Evangelji* sa *vsako nedeljo zeliga leta* osnanjeni. Ta pristavek, keteriga smo is Štajarskiga is rok zhaſtitljiviga gospoda dobili, je gotovo vrednost nove praktike slo povikshal.

Vse to se na pervi poli praktike najde. Na drugi poli pa stojijo: *Semnji na Krajnskim*; na *Shtajarskim*; v *Zeljski* in *Marburshki* kresi in v *Radgoni* (Graſhke kresije), kar je slovenskiga; na *Koroskim*, na *Gorishkim*, in na *Reshkim primorju*.

Pomote pri semnjih lanjske praktike so, kar je bilo nar bolj mogozhe popravljene in vezh drusih semnjev ji je na novo pridjanih.

Po semnjih pride raslaganje zefarskih postav na versto, ki bo gotovo vsem kmetovavzam prav vshezh, sakaj tukaj bodo poduzhenje dobili, keteriga niso she v nobenih slovenskih bukvah brali, in keteriga kar slo potrebujejo. Ta podúk uzhi

zefarske postave sa shivinsko kupzhijo,

v ktem so *poglavitne* bolesni (patentni tadli) pri *konjih*, *goveji shivini*, *ovzah* in *preszhizhik* rasloshene, ktere po zefarskih postavah kupzhijo rasderó, in kupze shkode varjejo. Vse, kar je v ti rezhi *kupzu* in *prodajazu* treba vediti, je v tem sostavku kmetam prav po domazhe raslosheno. *Savoljo tega naj vsek kmetovavez, ki shivino kupuje ali pa prodaja, novo praktiko dobro s-hrani*, de jo bo vedno pri rokah imel in naj se po nji pri shivinski kupzhii ravná, de ne bo golufan.

Po tem sostavku pridejo neke druge *kmetijske rezhi* na versto, namrezh *kakó se mora nemška detelja kositi* — *kakó njive obdelovati* po rasni lastnosti semlje. S malo besedami je tu veliko koristniga rezheniga.

Tudi sa nashe prebrisane *fante* in brihtne *dekleta* so dali nekaj sa podúk in kratek zhaf v praktiko, namrezh:

pogovor dveh kmetov od pisanja s novimi zherkami.

Pridni Jernej, ki s velikim veseljem Novize bère, se pogovarja od *novih zherk* s ne-

marnim Andrejem, kteri raji kvartá in pije, ko de bi kaj bral. Ta pogovor, v katerim se marfikteri nauk in pa tudi marfiktera smehna slishi, uzhi, de se vsak kmet v pol ure lahko in bres vsiga truda novo pisanje brati nauzhí, kar je na sadnje tudi Andreja spodbodlo, de se je tega branja in pisanja zhversto prijel. Tudi vi fantje in dekleta se boste is tega softavka, ki ga boste v praktiki brali, lahko v pol ure brati in pisati nauzhili. Glejte tudi v ti rezhi koristnost nove prakse!

Na koncu prakse je pa tarifa *shtempeljnov* pridjana.

Velízhina (format) naše prakse je ravno taka, kakor *stare navadne*; kér je pa sa eno zelo polo papirja pomnoshena, in po tem takim pol debeleji od navadne, smo jo veliko pratiko sató imenovali, de jo bodo kupzi vedili pri kupovanju od stare raslozhiti, kar je vlni veliko pomot naredilo.

Joshef Blasnik,
tiskar in saloshnik velike prakse.

(23.)

Oznanilo razstave sadja v Ljubljani.

(2)

Krajska kmetijska družba je per zadnjim občinskim zbori sklenila, letašnjo jesén v Ljubljani razstavo krajnskega sadja kakoršnega si bodi napraviti, z namenam:

pervič, se soznaniti z raznimi plemenimi domačiga sadja in zvediti, kje de nar lepsi raste; *drugič*, imena zvediti, ktere so pri vsakterim sadju v raznih krajih navadne; *tretjič*, iz tih imen za vsako sorte eno samo in nar bolj pripravno izvoliti, ga razznaniti, in ga za naprej za občinsko rabo vpeljati; *četrtič*, z pomočjo te razstave sadorejniku razglasiti in jim za perdelano sadje kupecov nakloniti; *petič*, zvediti in razznaniti, kakó vsaktero sadje v raznih krajih porabijo in v prid obračajo; *šestič*, kjer bo potreba, tudi s podukam rejo in rabe sadja podpirati, in narveč pa *sedmič*, z ogledovanjem razstavljeniga mnogoteriga lepiga in obrajaniga sadja obuditi in vneti ljubezen do sadoreje, ki zamore slehernemu kmetu tolikanj dobička prinesi.

Krajska dežela obseže nizke kraje z topoto laške dežele, večidel pa visoko ležeče s primerjeno gorkoto in le malo tacih z hladnim zrakam po verhu visokih snežnikov.

Nektere sadne plemena rastejo po vseh krajih; nektere potrebujejo več toplote, druge bolj hladnega zraka; ene rodé rade na planjavah, druge v hribih. Z vsim tem soznaniti naše domorodce, si bodo perzadevale „Novice“.

Vam pa, pridni sadorejniki! bo ta razstava od ene strani gotovi dobiček v denarjih prinesla, kér boste zvédili pota, vsako sadje z nar večim dobičkam v denar spraviti, od druge strani pa vas bo podučila ali pa saj vašo vednost povikšala v sajanju in obdelovanju sadnih dreves, in v pomnoženju všakmu kraju priložnih sadnih plemen. Mestnjanam pa se bode soznanilo, v katerih krajih je dobiti eno in drugo sadje, in kam jim bode nar bolj kazalo, po-nj hoditi.

Če vas pa mika deležni biti teh le dobičkov sadne razstave, ste vsi sadorejniki Krajske dežele naprošeni, poslati vsake sorte sadja po dvoje ali troje v pisarnico c. k. kmetijske družbe v Ljubljano, z popisom imena sadú, in kraja, kjer je rastel, osem dni pred sv. Mihelam prihodnje jeseni.

Upati je, de bojo naši kmetovavci prav veliko sadja (kamur se tudi grozdje šteje) vkljup prinesli in de jih daritev nekoliko sadja in majhni potroški nošnine ne bodo zaderževali, to občinkristno razstavo z svojimi prineski pomnožiti. Marsikaj dobriga so že naše „Novice“ napravile; Bog daj, de bi tudi v tem prizadevanju svoj namen doslegle.

C. k. kmetijska družba v Ljubljani 2. dan Maliserpana 1845.

(25.) **Pri Janesu Giontini,** (1)
bukvarji v Ljubljani v Aichholzerjevi
hishi Nr. 237 na velkim tergu so na
svitlo prishli in so na prodaj:

Kratke Pridige na vse nedelje in svetke
zeliga leta. Vkljup spravljene in vundane od
V. Kremplna. V Gradzu 1839. Vesane 1 gol-
dinar in 20 krajzarjev.

Skrina nebeshkih saklad sa spokorne du-
she. V Vidmu 40 kr.

Murko A. J. Theorisch-praktische Gram-
matik der slovenischen Sprache in Steiermark,
Kärnthen, Krain, und dem illyrischen Küsten-
lande. Zweite umgearbeitete Auflage. Grätz
1843. Gebunden 1 fl. 12 kr.

Slovénško - nemški in nemško - slovén-
ski rózhni besednik. Kakor se slovénshina go-
vorí na Štajerskim, Koróškim, Krajskim
in v sahodnih straneh na Vogerskim. V Gradzi
1833. 2 dela 3 gold.

Darila sa pridne sholarje.
Bukvize polne molitev in lepih naukov
sa manji in vezhi mladošt, kakor tudi sa od-
rashene ljudi. Poleg nemškiga od P. Egida
Jaisa. V Ljubljani 1845. V papirji vesane
30 kr., v usnji s slato obreso 1 gold., bres-
slate obrese pa 40 kr. Dvanajst bukviz velja
5 gold. in ene bukvize se dobijo po verhu.

Hvala Boshja, ali navod, kako naj mlad
kristjan Boga vsak dan zhaſti in hvali. Mo-
litne bukvize sa mladošt. V Ljubljani 1844.

V papirji vesane 15 kr. Kdor jih dvanajst skupej vsame, jih dobi sa 2 gold. 24 kr. in ene sa priklado.

Mesingasti krish in popisovanje Palestine.

V Gorizi 10 kr. V lepim papirju vesane 14 kr. Kdor jih dvanajst vsame, jih dobi sa 2 gold. 24 kr. in ene sa priklado.

Šveta deviza in muzheniza Filomena.

Njeno shivljenje in molitve k tej svetnizi. V Ljubljani 1845. 12 kr.

Nauka polne pripovesti sa slovensko mladost.

V Ljubljani 12 kr. V lepim papirju vesane 16 kr.

(24.) (1)

Svete pesmi.

(*Perve bukvize*)

so ravno sdaj v Ljubljani pri Jos. Blasniku tretjih natisnjene, in sizer v starim navadnim pravopisu na svetlo prishle.

Te pesmi so sdaj vnovizh od spisavza gosp. Bl. Potozhnika pregledane, semtertje popravljene, in s novimi pesmami, kakor: s. Pavla, s. Lavrenza, s. Ane, s. Jakoba, s. Janesa evangelista, i. t. d. pomnoshene; takó, de ima ta tretji natis 20 pesem vezh, kakor pervi, in de je tisti, kteri ima perve in druge bukvize tih pesem, s kratkimi, pa serzhnimi pesmami sa vse godove in prasnike zeliga leta obilno preskerbljen.

De si bo vsak, kteri rad kaj lepiga poje, oboje bukvize losheje napravil, smo zeno takó nisko postavili, kar je bilo mogozhe.

Perve bukvize v terdih platnizah vesane veljajo le 15 krajzarjev; druge bukvize se od sdaj dobé ravno tako terdo vesane sa 12 krajzarjev; oboje vkupej vesane pa sa 24 krajzarjev.

Na prodaj so v' Ljubljani pri bukvarji J. Lerherji na velkim tergu, in pri bukvovesu L. Kremsharji na starim tergu bliso shushtarskiga mostú.

(21.) (2)

Darila sa pridne sholarje.

Kér se blisha konez sholskiga léta, povabim zhaſtitljivo duhovshino, kakor tudi p. i. vodje shól in užhitelje od mene pripravne darila pri sholskikh isprashavanjih sa pridno katoljshko mladost kupiti. Imam na isbéro lepih molitnih in poveſtnih bukviz veliko po zeni. Dvanajst v enim vesilu jih veljá od 2 — 10 gold.

NB. Vsakimu vesilu pridám 100 podóbshin od Švetnikov v zéni od 10—30 kr. sa priklado.

Janes Giontini,
bukvar v Ljubljani.

(22.) (2)

Prah, od kteriga merzhéſi poginejo.

Ta prah, ki vse merzhéſe pomorí, je od

selisha, ki v Persii divje raste. Pomorí bolhe, ushí, shurke, mole, mravljinze in vse take merzhéſe. Druga ni treba, kakor nektere shnôfe tega prahú potrésti, v shpranje pri posteljah, pri orodji, štenizam po rjuhah, predin se spat gré, bolham in štenizam po hishi sém ter tje, shurkam v kuhinjah pod ognjishhi, molam, muham i. t. d.

Kakó je ta prah sa popotnike koristen, de imajo mirne nozhí, je gospod profesor Karol Koch na svojih potih v Asii skuſil in tudi v svojih bukvah stran 46 od tega prahú s veliko hvalo pisal. Na Rusovskim je ta prah she vezh lét snan in vezh ga ne morejo tam pogreshati. Slaſti se pa priporozhí pri bukvishah, kakor tudi koshuhovno in obleke molov varje. Vsim drugim shivalim nizh ne shkodje.

Naprodaj je pri meni v g. Aichholzerjevi hishi na velkim tergu, in veljá sapežhatena ſtekliza (glashek) s mojim imenom 42 krajzarjev.

Janes Giontini,
bukvar v Ljubljani.

(18.) (2)

Pri Jurju Lerherju, bukvarju v Ljubljani,

je na prodaj:

Hrana Evangeljskih naukow, bogoljubnim duſham dana na vse nedélje in sapovedane prasnike v léti.

Spisali duſhni paſirji na spodnjim Šhtajarskim, na svitlo dal Anton Šlomfhek, nekdanji kaplan per Novizerki.

Trije deli. Drugi pomnoshen natis. V Zelovzi 1845, veljá 2 goldinarja v ſrebru.

(20.) (3)

Osnanilo.

Per Leopoldu Kremsherju hukvovéſu in kupzhevavzu s bukvami v Ljubljani pod Tranzho so na pródaj:

1. Terdno saupanje na Jezusa v mo-

litvah, ali Molitvine bukvize k vezhi boshji zhaſti, in pozheſhenju Švetnikov. Natisnjene per Joshefu Blasniku 1845. — Veljá 18 kr.

Té bukvize saflushijo s tim bolj perporozhene biti, ker rasun lepih molitev sa mnogoverftne perloſhnosti, litani, pefim k preſvetimu réſhnemu Teléſu in Materi boshji in poglavitnih refniz kerſhanskiga nauka — tudi trideſet zhednih podób per molitvah s mashe obſeſhejo.

2. Molitvine bukvize, v kterih se najdejo molitve per s. maschi, pred in po spovedi, litanije in vezh drugih poboshnimu kristjanu potrebnih molitev, posebno poboshnost k zhaſti s. Joshefa. S podobo s. Joshefa spredej. Natisnjene per J. Blasniku 1845. Veljajo 12 kr.

3. Kuharske bukve. Is nemškiga preſtavljenje od Valentina Vodnika. Popravljene, pomnoshene in tretjizh natisnjene. Veljajo 30 kr. Natisnjene per J. Blasniku 1842.

(19.)

Oglaf.

(3)

Pri bukvotiskarju **J. Blasniku v Ljubljani**, je ravno sdej na ſvitlo priſhel in je na prodaj:

Drugi popravljen, in pomnoshen natif

krajinſkiga vertnarja,

ali

poduzhenja,

v kratkim veliko sadnih dreves saredili, jih s zepljenjem poshtahtiti, in lepe verte k velikimu pridu safaditi.

Na ſvetlobo dala z. k. kmetijska drushba na Krajinſkim.

Špifal

Franz Pirz,

fajmoshter per s. Jerneji v Pezhah, in tovarſh z. k. krajinſke kmetijske drushbe, sdaj mifijonar v Ameriki.

Veljá po ſtari zeni 24 krajzarjev.

Z. k. kmetijska drushba je gosp. *Pirzoviga „Vertnarja“* po vſi pravizi ſhe vezhkrat *slate bukvize* imenovala, ſatorej je poskerbela, de ſo bille, ko je *pervi natif* priſhel, kar hitro vnovizh natisnjene; kar jesik vtizhe, ſo po ſedanjih potrebah popravljenе, in s nekimi perſtavki in s tremi novimi podobami pomnoshene. Obá dela ſta v tem novim natifu v ene prav lizhno natisnjene bukvize ſvesana, kar bo ſadjorednikam gotovo bolj ſluſhilo. Zela knjiga je, kakor v pervim natifu, v 9 rasdelkov rasdeljena; *pervi rasdelik* uži od *srejanja sadnih dreves*; *drugi od poshtahtnjenja sadnih dreves s zepljenjem*, od rasnih vih ſepljenja in od orodja, ki je k temu delu potrebno; v *tretjim rasdelku* je na tanjko

rasloſheno poduzhenje od *presajanja ſhlahtnih dreves*; v *zhetertim*, od *oskerbovanja rodovitnih dreves v ſadnim vertu*; *peti rasdelik* uži od *bolesni ſadniga drevja*; ſheſti od *ſhival, ki ſo drevju ſhkodljive*; v *ſedmim* rasdeliku beremo od *perlikovzov*, v *oſmimu* od *poſodovzov* in v *devetimu* od *umniga ravnanja perdelano ſadje k pridu obrazhati*. Na konzu bukviz je natanjzhno *kasalo* posamesnih ſapopadkov pri-djano.

Ni treba teh bukviz na dalje priporozhevati, ſakaj nje korift je ſhe davnej od Slovenzov hvala-leshno ſposnana, ſamó to moramo priſtaviti, kar goſpod *Pirz* v „predgovoru“ od velikiga prida umne ſadjoreje ſami pravijo:

„Sposnati moramo Krajnzi! de smo v reji ſadja ſhe deljezh ſad od drugih deshel, in de dobizhka, kateriga bi nam obilno dobriga ſadja verglo, ne prevdarimo. Vidi ſe fizer tudi na Krajinſkim ſhe marsikje ſhlahtno drevje, vender ſhe veliko ſemlje prasne leſhi, ktera bi lahko ſhlahtno ſadje rodila, nam k ſhiveshu pomogla in prihodke ſboljſhalo. Nafhi poglavari in oblaſtniki, ki dobro vedó, koliko prida perneſe deshelam, zhe ſe veliko dobriga in ſhlahtniga ſadja ſafadí, perporozhajo in ſapovedujejo, dreveſa ſaditi, jih ſepiti in ſkerbeti, de bi veliko ſhlahtniga ſadja dobili. Vender vſe letó ne bo nizh ſdalo, dokler vi, kmetiſki goſpodarji! ne bote prav ſposnali, koliko dobizhka dobro ſadje perneſe, in dokler do vertov praviga veſelja nimate.

Le pomislite, koliko prida vam ſadje perneſe. Vſhivajte ſroviga ali kuhaniga, vſelej vam veliko odrine. Zhe ga poſuſheniga perhranite, vaf ob hudi letni lakote varje. Zhe ga v mesto prodaſte, ali moſht is njega ſlazhite, ali pa ſhganje is njega ſkuhate, vam bo veliko ſaleglo, in vam perhodke povikſhalo. Lepo dobro ſadje naſ tedej rasveſeli, nam k ſhiveshu pomaga, nam premoſhenje povikſha in naſ v hudi letni lakote varje. Persadevajte ſi tedej kmetiſki goſpodarji! vſe perpravne proſtores ſ ſhlahtnim dreveſjem ſafajati, kér od tega boſte ſami velik dobizhek vſhivali, in vafhi otrozi vam bodo hvala-leshni, in ſhe po ſmerti bodo radi ſa vaf molili.

(14.)

Oſnanilo.

(3)

Per meni ſo naprodaj:

Slate jabelka.

Sloſhil F. Baraga, mifijonar v Ameriki. Veljajo terdo ſvesane 32 kr., ſ ſuſnjatim herbtam pa 36 kr.

Joshef Blasnik,
tiskár v Ljubljani, na Bregu
Nr. 190.